

PRÀCTICUM

Preguntes freqüents

UOC

Màster universitari de formació del professorat d'educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional i ensenyaments d'idiomes

Curs 24-25

Universitat Oberta
de Catalunya

1. Què és el pràcticum del Màster de formació de professorat?

El pràcticum del Màster de formació del professorat té com a finalitat establir ponts entre els coneixements teòrics i pràctics adquirits en l'àmbit acadèmic i els que es construeixen en l'àmbit professional. Representa, doncs, un eix fonamental per a l'assoliment de les competències que defineixen la professió docent.

El Pràcticum es cursa en paral·lel a les altres assignatures que configuren la trajectòria de formació, amb l'objectiu que l'estudiant pugui contrastar els processos reflexius d'observació, d'anàlisi i d'experimentació de l'activitat professional amb la formació teoricopràctica que ofereix la universitat.

El Pràcticum del Màster de Professorat té una càrrega docent de 14 ECTS i això suposa, per part de l'estudiant, una dedicació total 350 hores de les quals 250 són d'assistència presencial al centre de pràctiques i 100 de treball a l'aula virtual. El Pràcticum es realitza **durant tot un curs escolar** en un centre d'educació secundària, de formació professional o en una escola oficial d'idiomes. D'acord amb la planificació, el període de pràctiques al centre durarà **aproximadament 5 mesos (entre el mes de novembre i abril)**. L'estudiant s'incorporarà al centre durant el primer trimestre del curs i acabarà les pràctiques aproximadament un mes abans d'acabar el curs escolar.

Les 250 hores de presencialitat al centre s'estructuren en tres fases diferenciades (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma) que es repartiran durant tot el període de pràctiques. Les pràctiques es faran de manera continuada i no es podran compactar les hores de dedicació.

2. Quina és la llengua vehicular del pràcticum?

La llengua vehicular en les assignatures del Màster de formació del professorat impartides a la UOC és el català i segons l'ordre EDU/39/2021, de 16 de febrer, per la qual s'estableix el desenvolupament de les pràctiques professionalitzadores universitàries: "El català, com a llengua pròpia de Catalunya, és la llengua

normalment emprada com a llengua i d'aprenentatge per a la realització de les pràctiques professionalitzadores en els centres formadors". En les especialitats d'anglès i llengua i literatura castellana, les assignatures específiques s'imparteixen en aquestes llengües.

3. Puc fer les pràctiques en un centre educatiu de fora de Catalunya?

No, les pràctiques de les diferents especialitats del Màster de formació del professorat que imparteixen les universitats del Sistema Universitari de Catalunya de forma coordinada en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya, es duen a terme en centres educatius públics o privats de Catalunya, acreditats com a formadors.

4. En quin moment l'estudiant del Màster de formació del professorat ha de fer les pràctiques al centre d'ESO, batxillerat, formació professional o escola d'idiomes?

L'estudiant, en funció de la seva matrícula i de si ha optat per fer el màster en un o dos anys haurà de fer les pràctiques en moments diferents:

- a) Si es cursa el màster en un any s'hauran de fer les pràctiques presencials mentre es cursen la totalitat de les assignatures del màster (60 crèdits).
- b) Si es cursa el màster en dos anys les pràctiques presencials es faran sempre durant el segon curs.

5. Quina és la durada de l'estada de pràctiques?

Dels 14 crèdits ECTS que té l'assignatura de Pràctiques, 10 s'han de dedicar a l'estada al centre formador. Això equival a 250 hores de permanència al centre d'ESO, batxillerat, formació professional o EOI.

Aquestes hores caldrà distribuir-les de la manera com s'indica en la Guia del pràcticum, entre la segona meitat de novembre i la tercera setmana d'abril, aproximadament. És molt important que es respectin les hores mínimes de dedicació per a cadascuna de les tres fases de les pràctiques (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma).

6. Si l'estudiant està treballant en el moment de matricular el màster, cal que deixi la seva feina?

No, l'estudiant pot continuar treballant, però haurà de preveure que haurà de compatibilitzar la feina amb una dedicació de 250 hores presencials, a les pràctiques. L'organització d'aquesta dedicació quedarà reflectida en el pla de treball que caldrà dissenyar i calendaritzar amb la supervisió del professor mentor del centre i el professor de l'aula de pràcticum.

7. Es poden fer les pràctiques del màster al mateix centre on treballa l'estudiant?

No hi ha cap impediment legal perquè l'estudiant faci les pràctiques al mateix centre on treballa, però cal tenir en compte que la normativa no contempla la possibilitat que les pràctiques es puguin convalidar en la seva totalitat. Cal, però, que es compleixin els següents requeriments: 1) el centre ha d'estar acreditat com a centre formador, 2) l'estudiant ha de disposar d'un professor/a mentor/a del seu àmbit que pugui fer l'acompanyament, 3) l'estudiant ha d'estar treballant en la mateixa especialitat que està cursant al Màster.

Això implica que un estudiant que treballi a un centre on també estigui fent les pràctiques haurà de fer la seva jornada laboral i, les 250 hores distribuïdes de tal manera que no excedeixi una dedicació de 24 hores setmanals de permanència al centre. A la pràctica, doncs, voldrà dir que s'haurà de pactar un pla de treball complex i molt intensiu, però que permet ajustar les hores de pràctiques al centre perquè aquestes siguin compatibles. Abans de l'inici de les pràctiques s'enviarà una comunicació a tots els estudiants matriculats de pràctiques perquè ens informin si són docents en actiu i ens facilitin el nom del centre on treballen i així poder valorar l'adaptació pertinent en cada cas.

8. Es poden convalidar les pràctiques del màster si l'estudiant està treballant en un centre formador acreditat?

No, per normativa CURSA en cap cas no es poden convalidar hores de feina per pràctiques, tal com consta de manera ben explícita a la Guia del Pràcticum i com recull la normativa del Departament d'Educació. Si l'estudiant està treballant a un centre educatiu exercint l'especialitat que cursa al Màster consulteu la resposta de la pregunta precedent (número 7).

9. Es poden fer les pràctiques en horari de tarda per compatibilitzar-les amb una altra feina o amb càrregues familiars o personals?

L'assignació de places de pràctiques es fa en funció de les places que els propis centres formadors posen a disposició de la universitat i, per tant, l'horari del centre no es pot triar.

10. L'estudiant pot triar lliurement el centre de pràctiques?

No, un cop matriculat la universitat garantirà un centre de pràctiques per a cada estudiant. L'establiment del primer contacte amb el centre correspon, doncs, a la universitat.

11. Qualsevol centre d'educació secundària obligatòria, batxillerat, formació professional o escola d'idiomes pot acollir estudiants en pràctiques?

No, el centre que aculli els estudiants del màster ha de ser un centre formador acreditat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i aquest centre

ha de tenir un professor mentor del mateix àmbit de l'especialitat del màster que s'estigui cursant.

12. L'estudiant ha de triar el mentor o mentora del centre on faci les pràctiques?

No, el mentor del centre educatiu que farà el seguiment de les pràctiques de l'estudiant el designa el mateix centre, d'acord amb la normativa del Departament d'Educació, i la Universitat no intervé en aquesta assignació.

Tota la informació sobre les pràctiques universitàries en centres educatius queda recollida en [aquest document](#).

13. Quins són els principals agents que intervenen en el pràcticum?

Durant el Pràcticum l'estudiant tindrà al seu abast diferents professors vinculats amb la universitat o amb el centre de pràctiques, les funcions dels quals són aquestes:

- **Professor/a del Pràcticum i tutor/a de pràctiques de la universitat:** És el docent que hi ha a l'aula virtual. És expert en el contingut de l'assignatura i qui orienta el treball que cal fer al llarg del curs. Guia l'estudiant en la realització de les activitats d'aprenentatge, l'ajuda i manté un contacte personalitzat amb ell i amb el/la mentor/a de centre. És el docent que fa un seguiment individual de les activitats de l'estudiant i estableix dinàmiques a l'aula virtual per tal que hi hagi un intercanvi, a l'aula virtual, de les vivències i les experiències de pràctiques.

- **Professorat responsable de l'assignatura (coordinació del Pràcticum):** És el responsable del disseny de la proposta formativa de l'assignatura, així com dels criteris i procediments d'avaluació. Coordina l'equip de professorat tutor del Pràcticum en el desenvolupament de la tasca docent i vetlla pel bon funcionament de l'assignatura en la seva dimensió acadèmica. A més a més, forma part de la Comissió de Pràcticum, encarregada de la gestió de les relacions que s'estableixen entre les tres parts implicades en el Pràcticum: la universitat, l'estudiant, i el mentor o la mentora del centre educatiu.

• **Mentor/a del centre educatiu:** És la persona designada per orientar l'estudiant en la dinàmica i en les activitats que ha fer durant l'estada en el centre de pràctiques. Les funcions del professorat mentor de centre son les següents:

1. Acollir l'estudiant en el marc del centre de pràctiques.
2. Explicar la feina que es fa al centre i el seu funcionament, tot facilitant l'accés a la informació i el contacte amb els diferents professionals i usuaris per tal de fer possible el desenvolupament de les activitats del Pràcticum.
3. Facilitar la mobilitat dins del centre i l'assistència a les diverses reunions pedagògiques (claustre, equips docents, departaments, tutories, entrevistes amb les famílies, etc.) i la participació en activitats de centre.
4. Ajudar l'estudiant a enfocar correctament la situació d'aprenentatge en el context del centre, acompanyar-lo i donar-li suport en el seu desenvolupament.
5. Al final del període de pràctiques, el/la mentor/a farà una valoració de la feina desenvolupada per l'estudiant.

• **Coordinador/a del centre de pràctiques:**

El coordinador o coordinadora del centre de pràctiques és la persona responsable de la coordinació amb el referents territorials de pràctiques, amb el coordinador de pràctiques de la institució formadora i amb els referents de projectes d'innovació i/o recerca compartits amb la Universitat, si escau.

14. Què ha de fer l'estudiant un cop se li ha assignat el centre de pràctiques?

A partir d'aquest moment l'estudiant s'ha de posar en contacte amb el centre i començar les pràctiques presencials el dia que s'acordi amb el mentor o mentora que se li assigni.

15. Quan l'estudiant està assistint al centre de pràctiques s'atura la docència de la resta d'assignatures?

No, la docència de la resta d'assignatures continua durant el període de temps en el qual l'estudiant fa les pràctiques presencials al centre.

Així, l'assignatura de pràcticum, a més de les pràctiques al centre comporta un seguiment i unes tasques a l'aula virtual de la UOC.

16. Què és el conveni de pràctiques i com s'ha de gestionar?

El conveni de pràctiques és el document que estableix els acords entre la universitat i el centre de pràctiques de l'estudiant del màster.

Segons l'ordre EDU/39/2021, de 16 de febrer, les pràctiques en centres educatius a Catalunya cal fer-les en centres formadors acreditats pel Departament d'Educació. Tant el contacte com l'assignació s'ha de dur a terme per part de la Universitat. Per això, els estudiants no poden contactar amb els centres directament. Des del servei de pràctiques de la universitat es farà l'assignació de la plaça a l'estudiant.

La universitat es comunicarà amb la coordinació de pràctiques del centre qui confirmarà la disponibilitat de la plaça i designarà una persona mentora per acompanyar i supervisar les pràctiques de l'estudiant. La universitat informarà a l'estudiant el nom del centre assignat i les dades de contacte de les persones de referència. És a partir d'aquest moment que l'estudiant podrà contactar amb el centre a través de la coordinació de pràctiques o directament amb el mentor o mentora. En aquest primer contacte, l'estudiant concretarà amb la coordinació i la mentoria del centre la data d'inici de les pràctiques i, posteriorment, el pla de treball que desenvoluparà durant les fases del Pràcticum.

El conveni és obligatori i és molt important firmar-lo a l'inici de l'estada de pràctiques.

17. L'estudiant pot decidir unilateralment les hores de pràctiques que farà al centre que se li ha assignat?

No, les hores de pràctiques les ha de consensuar conjuntament amb el mentor, atès que aquest té un horari concret al qual l'estudiant caldrà que, en part, s'adapti.

Per llei està establert que, en cap cas, es podran excedir les 24 hores d'estada al centre a la setmana.

La distribució horària s'haurà de reflectir en el pla de treball de pràctiques.

18. Què és el pla de treball de pràctiques i com s'ha de dissenyar?

El pla de treball de pràctiques és la planificació de les tres fases de pràctiques (observació, intervenció acompanyada i intervenció autònoma), que consisteix a distribuir les 250 hores de permanència al centre des de meitat de novembre fins a finals d'abril, aproximadament, (5 mesos) i **fer entre 15 i 18 hores de pràctiques setmanals**.

El pla de treball s'ha de consensuar i definir amb el mentor o mentora del centre i s'ha de lliurar al professor o professora del Pràcticum de la universitat en les primeres setmanes d'inici de les pràctiques. Les dates específiques de lliurament del pla de treball s'establiran en el cronograma de l'aula virtual a l'inici de cada curs acadèmic. Serà el professor o la professora del Pràcticum de la universitat la persona responsable d'informar a l'estudiant i al mentor o mentora del centre d'aquestes dates i de facilitar el model o plantilla de pla de treball a omplir.

En la Guia del pràcticum i en el pla docent de l'assignatura s'explicita quines son les tasques que cal dur a terme en cadascuna de les tres fases de l'estada de pràctiques.

19. Quina és la distribució de setmanes i d'hores del pla de treball que s'ha de reflectir en el cronograma? Quantes setmanes i quantes hores ha de durar cada fase?

Tal com s'explica a la Guia del Pràcticum, les 250 hores de pràctiques s'han de fer de la següent manera, des del moment que es pacti a partir de la segona meitat de novembre:

- l'observació, com a mínim, en 2-3 setmanes (entre 40 i 45 h.),

- la intervenció acompanyada, com a mínim, en 5-6 setmanes (entre 115 i 125h.),
- i la intervenció autònoma, com a mínim, en 3-5 setmanes (entre 80 i 90 h.)

20. L'estudiant pot comptabilitzar com a hores de pràctiques l'observació o la intervenció en àmbits que no siguin els de l'especialitat que està cursant en el màster?

Sí, però sempre que la proposta sigui coherent amb el projecte educatiu del centre i serveixi per enriquir la pràctica docent de l'estudiant. En cap cas ha de ser una opció per poder acumular més hores de pràctiques i acabar abans l'estada al centre.

L'entrada a classes d'altres especialitats no pot excedir més del 20% de les hores de pràctiques.

21. Com s'han de registrar les hores que l'estudiant passa al centre?

Les hores de pràctiques es poden consignar en el pla de treball de les pràctiques i el mentor, en el seu informe final, certificarà que l'estudiant ha seguit correctament els horaris acordats.

22. Què passa si un estudiant o un mentor estan de baixa durant el període de pràctiques?

Si l'estudiant o el professor mentor estan de baixa en algun moment del període de pràctiques cal informar immediatament al professor de l'aula de pràcticum. La universitat gestionarà de manera particular cadascuna de les situacions i s'informarà l'estudiant dels passos a seguir per tal de poder donar continuïtat al pla de treball pactat a l'inici del període de pràctiques.